

**O'ZBEK OILALARIDA YOSHLARNING KASBIY MADANIYATINI
TA'MINLASHDA TA'LIM VA TARBIYA STRATEGIYA IMKONIYATLARI**

Dilobar Alisher qizi Ubaydullayeva
TDPU "Pedagogika" kafedrası o'qituvchisi

Annotatsiya: *Ushbu maqolada oilada yoshlarning kasbiy ijtimoiylashuvini ta'minlashning amaliy ahvolini o'rganish, o'zbek oilalarida oilaning mavqei, va oilaviy qadriyatlar, oilaviy ta'lim -tarbiyaga e'tibor, oilaviy ta'lim – tarbiya tizimida farzand va uning turli ma'naviy va moddiy, iqtisodiy ta'lim ehtiyojlariga alohida e'tibor masalasi haqida ma'lumot keltirilgan.*

Kalit so'zlar: *ijtimoiylashuv, mafkuraviy immunitet, globallashuv, qadriyat, o'zgarish,*

Annotation: *In this article, the study of the practical situation of ensuring the professional socialization of young people in the family, the position of the family in Uzbek families, and family values, attention to family education and upbringing, the child and his various morals in the family education and upbringing system and information about the issue of special attention to the needs of material and economic education is given.*

Key words: *socialization, globalization, democratization, ideological immunity*

Аннотация: *В данной статье изучение практического положения обеспечения профессиональной социализации молодежи в семье, положения семьи в узбекских семьях, семейных ценностей, внимания к семейному воспитанию и воспитанию, ребенку и его различным нравам в приводятся сведения о системе семейного образования и воспитания и об особом внимании к потребностям материально-экономического образования.*

Ключевые слова: *социализация, идеологический иммунитет, глобализация, динамические изменения*

Ijtimoiylashuv - bu shaxs tomonidan jamiyatda muvaffaqiyatli faoliyat ko'rsatishga imkon beradigan xatti-harakatlar, psixologik munosabatlar, ijtimoiy me'yorlar va qadriyatlar, bilim, ko'nikmalarni o'zlashtirish jarayoni. Har qanday inson tug'ilganda, o'zini boshqa odamlar bilan o'rab oladi va asta-sekin ularning hayoti va bir-biri bilan munosabatlari modelini o'rganadi. Bu odamlar tomonidan shakllantirilgan ijtimoiy muhit bo'lib, ularsiz yashay olmaydi. Bu muhitning a'zosi bo'lish uchun inson o'zi yashayotgan jamiyat qonun-qoidalarini, me'yorlarini o'rganishi kerak. Shaxsni o'rab turgan jamiyat madaniyatining ijtimoiy qoidalari va me'yorlarini bosqichma-bosqich o'zlashtirish jarayoni shaxsning ijtimoiylashuvidir.

Ijtimoiylashtirish tushunchasini birinchi marta 19-asrda Amerikada yashagan sotsiolog F.Giddings, shuningdek, fransuz psixologi G.Tard tomonidan kiritilgan. Ular "sotsiallashtirish" atamasiga shaxsning ijtimoiy taraqqiyot jarayoni, uning ijtimoiy muhit

ta'sirida shaxs sifatida shakllanishi deb ta'rif berdilar. Bu jarayonning eng umumiy tushunchasi shaxsning jamiyat bilan shu jamiyat tomonidan o'rnatilgan qoida va me'yorlar asosida o'zaro munosabatini bildiradi.

Inson ijtimoiy jihatdan uchta asosiy soha orqali moslashadi:
ularning faoliyati orqali;
atrofdagi odamlar bilan muloqot qilish orqali;
o'z-o'zini anglashni shakllantirish orqali.

Birlamchi va ikkilamchi sotsializatsiya hayot davomida sodir bo'lib, shaxsning dunyoqarashini bosqichma-bosqich shakllantiradi va o'zgartiradi. Ijtimoiylashuvning dastlabki bosqichidan so'ng, shaxs ota-onalar, murabbiylar va ijtimoiy hayotning boshqa dirijyorlari ta'siridan uzoqlashganda, u mustaqil ravishda jamiyat tajribasini o'zlashtira boshlaydi va o'z muhitiga moslashadi. Bu inson hayotining oxirgi kunlarigacha davom etadi. Shu bilan birga, u norasmiy muloqot qiladigan yaqin odamlarning tanish muhiti bir necha marta o'zgarishi mumkin.

Ijtimoiylashuv kerakli natijalarga olib kelishi mumkin - ba'zida "ahloqiy"- bu sodir bo'lgan jamiyat haqida. Shaxsiy qarashlar jamiyatning ta'sirida Kelishuv va odatda jamiyat maqbul yoki "normal" deb biladigan narsalarga moyildir. Ijtimoiylashuv odamlarning e'tiqodlari va xatti-harakatlari uchun qisman tushuntirish beradi va buni saqlaydi agentlar emas bo'sh shiferlar ularning muhiti tomonidan oldindan belgilab qo'yilgan; ilmiy tadqiqotlar odamlarning ham ijtimoiy ta'sirlar ta'sirida shakllanishiga dalolat beradi genlar.

ADABIYOTLAR :

1. Baydjanov, B. K. (2021). Pedagogical and psychological features of the development of information competence in future teachers. *Theoretical & Applied Science*, (7), 171-178.
2. Dilshodovich, I. S. (2021). Ways To Increase the Effectiveness of Physical Education Classes in Secondary Schools. *Texas Journal of Multidisciplinary Studies*, 2, 142-143.
3. Ismoilov, S. (2021). Developing A Valued Attitude Towards the Family in Students as A Topical Pedagogical Problem. *Zien Journal of Social Sciences and Humanities*, 3, 91-93.
4. Klochko V.E. Qadriyatlarini axloqiy tarbiya mexanizmi sifatida shaxslashtirish // Talaba shaxsining axloqiy asoslarini shakllantirish yo'llari. Muammolar. Metodologiya Tajriba: konferentsiya tezislari. Barnaul, 2007.
5. Lapin N.I. Qadriyatlar zamonaviy Rossiyaning ijtimoiy-madaniy evolyutsiyasining tarkibiy qismi sifatida // *Socis*. 1994. № 5
6. Maksudov, U. K. (2020). Issues of national values and social activity of students in the development of positive psychology. *Психологическое здоровье населения как важный фактор обеспечения процветания общества* (pp. 394-396).